

N.B. Het kan zijn dat elementen ontbreken aan deze printversie.

Herinneringen aan het ronddwalen in een nét niet morsige videotheek

Boek en expositie Iedereen in Rotterdam had wel een videotheek waar hij zich thuis voelde, in welke taal dan ook. Het boek van Gyz La Rivière is veertig jaar stadshistorie.

✎ Elsje Jorritsma 17 september 2021 ⌚ Leestijd 3 minuten

Netflix is zo alomtegenwoordig, en de videotheek is zo grondig uit het straatbeeld verdwenen, dat het verrast om te lezen dat dat eigenlijk vrij recent is gebeurd: pas na 2007 gingen bijna alle 1.100 videotheeken over de kop. Daarvoor had elk dorp ten minste één videotheek, en elke stad talloze. In 1990 had één op de twee huishoudens een videorecorder, en wie die niet had huurde een moviebox bij zijn films.

In het net uitgekomen boek van Rotterdamse kunstenaar [Gyz La Rivière](#), *Home Video, videotheken en video in groot Rotterdam*, staan foto's van zo'n 135 videotheken uit de regio Rijnmond, opgedoken uit verschillende archieven en gekregen na oproepen op de socials. Daarmee is het boek een fraai overzicht van vier decennia stadsgeschiedenis. De talloze brave vestigingen van voor-de-hele-familie-ketens als Videoland naast de meer op de 'kwaliteitsfilm' gerichte ketentjes als de Filmfreak. En natuurlijk, typisch voor een grote en gemengde stad als Rotterdam, de op specifieke bevolkingsgroepen toegesneden winkels; Cult aan de Claes de Vriezelaan voor de arthouse liefhebber, Mei Lun of Woo Hing aan de Kruiskade voor Chineestalige banden, of Taj Videoclub voor Hindoestaanse en Pakistaanse films.

De vele beelden van de *shelves* waarop de films zijn uitgestald roepen direct herinneringen op aan het specifieke vertwijfelde genoeg van ronddwalen in een nèt niet morsige videotheek om te beslissen wat je die avond gaat kijken. Aan het aan de praat raken met andere twijfelaars of met de jongen achter de balie, die nog wel een tip voor je had. La Rivière noemt de videotheek dan ook een sociaal instituut, terwijl indertijd werd gewaarschuwd dat het thuis kijken tot isolement zou leiden.

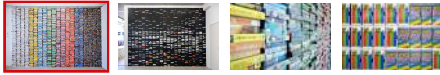

Videotheek de Filmfreak, Vierambachtsstraat 121-125, 1989.
Foto Nelly Schaeffer-Wal / Home Video

Maar het gaat de kunstenaar niet alleen om stadsgeschiedenis. Het tweede deel van het boek is een (beeld)essay over het (Rotterdams) gebruik van video op zich, „zowel een democratisch als totalitair medium”. Van kunstmedium tot bewakingscamera zeg maar, via de home-video's. La Rivière maakt de laatste jaren vooral werk „in de geest van het retrofuturisme, met een waarschuwing naar de 'big data'-gekte van nu”. Hij wil vertellen over het menselijke „dat we collectief aan het verliezen zijn”.

Gyz La Rivière, "colour bars" (2021) ca. 2000 videobanden
Foto Kiki Petratou

Het boek werd gepresenteerd in galerie [Joey Ramone](#), waar nu ook werk van La Rivière hangt. In de witte ruimtes staan fraaie wanden met banden en andere abstracte installaties over en met videobanden. In een hoek speelt op een ooit modern, bol tv'tje een korte trailer van La Rivière via een eigen piratenzender. En, heel retro-futuristisch, datzelfde clipje draait op het minuscule maar heldere scherm van een Sony Watchman Voyager, de draagbare televisie die het nooit helemaal heeft gemaakt.

Een versie van dit artikel verscheen ook in [NRC Handelsblad van 18 september 2021](#)